

Usein kysyttyä aikuiskoulutustuen lakkauttamisesta

1. Miksi aikuiskoulutustuki lakkautetaan?

Muutoksen tavoitteena on lisätä työllisyyttä ja vähentää julkisia menoja.

Aikuiskoulutustuen tavoitteena on ollut vastata teknologisen kehityksen ja globalisaation aiheuttamaan murrokseen työmarkkinoilla mahdollistamalla jatkuvaa oppimista. Tutkimusten ja selvitysten mukaan aikuiskoulutustuen hyötyjen ei ole nähty riittävän koulutuksesta aiheutuneiden kustannusten kattamiseen. Eniten työuran aikaisesta koulutuksesta ovat hyötäneet peruskoulun suorittaneet henkilöt, jotka nostavat omaa koulutustasoaan.

Korkeakoulutettujen osuus aikuiskoulutustuen saajista on ollut korkeampi kuin korkeakoulutettujen osuus aikuisväestöstä tai työllisistä. Uudelleen kouluttautuvilla korkeakoulun käyneillä opiskelun hyödyt eivät kuitenkaan riitä kattamaan koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia.

2. Miksi syksyllä 2024 aloittavat opiskelijat suljetaan tuen ulkopuolelle?

Hallitus on päättänyt ohjelmassaan, että aikuiskoulutustuki lakkautetaan 1.8.2024 alkaen.

Muutoksen tavoite huomioon ottaen aikuiskoulutustukea saavien määrä vähenee vähitellen ja tuen saaminen päättyy kaikilta lopulta 31.12.2025 mennessä.

3. Mistä lakkauttamisella tavoiteltu säästö ja työllisyysvaikutus syntyvät?

Aikuiskoulutustuen lakkauttamisen arvioidaan vaikuttavan julkiseen talouteen pääasiassa etuusmenon vähentymisen ja työnteen kasvun kautta. Aikuiskoulutustuen lakkauttamisen arvioidaan vähentävän julkisia menoja 175 miljoonalla eurolla vuodessa ja lisäävän työllisyyttä 10 000 työllisellä vuodessa. Aikuiskoulutustuella opiskelevat ovat vakiintuneesti työelämässä, ja aikuiskoulutustuen ehtona on työssäkäynnin vähentäminen, jolloin aikuiskoulutustuella vietetty aika syrjäyttää kutakuinkin täysimääräisesti työssäkäyntiä.

4. Minkä takia syksyllä 2024 opintonsa aloittaneet opiskelijat asetetaan eriarvoiseen asemaan keskenään?

Hallitus on päättänyt ohjelmassaan, että aikuiskoulutustuki lakkautetaan 1.8.2024 alkaen. Tukea on kuitenkin mahdollista saada vielä vuoden 2025 loppuun saakka, jos opinnot ja tukikausi ovat alkaneet viimeistään 31.7.2024.

5. Miten perustellaan se, että minulle jo myönnetty tukioikeus syksyllä 2024 alkaviin opintoihin voidaan jälkikäteen poistaa?

Tukea ei makseta pelkän tukioikeuspäätöksen nojalla, vaan tuen maksamista on haettava erikseen.

Laki aikuiskoulutusetuuksista annetun lain kumoamisesta tulee voimaan 1.6.2024. Jos opinnot alkavat viimeistään 31.7.2024 ja tuen maksaminen alkaa viimeistään 31.7.2024, tukea voi edelleen saada.

Aikuiskoulutustukea ei makseta enää kenellekään 31.12.2025 jälkeen.

6. Minkä takia lakkautusaikataulu on eri kuin hallitusohjelmassa on kerrottu?

Hallitus on päättänyt lakkauttaa aikuiskoulutustuen 1.8.2024 alkaen. Tukea on mahdollista hakea ja saada edellä mainittujen siirtymäaikojen puitteissa.

7. Mitä teen, jos olen jo sopinut opintovapaasta työnantajani kanssa ja vapaata ei voi peruttaa?

Lähtökohtaisesti asiaan tulisi pyrkiä löytämään ratkaisu yhdessä työnantajan kanssa.

Opintovapaan keskeyttämisestä säädetään opintovapaalain (273/1979) 10 §:ssä. Jos opintovapaa on myönnetty yli 50 työpäivän ajaksi, työntekijällä on oikeus keskeyttää opintovapaa ja palata työhön. Jos työntekijä haluaa käyttää oikeutensa keskeyttää opintovapaa, hänen on ilmoitettava siitä työnantajalle vähintään neljä viikkoa ennen suunniteltua työhön paluuta.

Jos opintovapaan ajalle on otettu sijainen, työnantajalla ei ole velvollisuutta ottaa opintovapaata hakenutta työntekijää työhön aikana, jona sijaisen työsopimus lain tai työehtosopimuksen mukaan on pidettävä voimassa.

8. Miten voi rahoittaa toimeentulon, jos aikoo opiskella esim. lähihoitajasta sairaanhoitajaksi ensi talvena?

Aikuiskoulutustukea voi saada viimeistään 31.7.2024 alkaviin opintoihin ja tukikauteen. Näin ollen talvella alkaviin opintoihin ei enää myönnetä aikuiskoulutustukea. Oikeus opintovapaaseen kuitenkin säilyy.

Opiskelua suunnittelevan kannattaa selvittää, onko hänellä oikeus opintotukeen tai yrittää sopia työnantajan kanssa ratkaisu, joka mahdollistaisi opiskelun työn ohessa.